

Rodzina i potrzeba jej  
wzmocnienia w centrum  
polityki społecznej państwa

**Warszawa, 17 marca 2017 r.**

# Kłopoty z demografią

Nawet w krajach o relatywnie wysokiej dzietności współczynnik dzietności (TFR) kształtuje się **poniżej poziomu zastępowalności pokoleń (2,1)**

- **kraje skandynawskie** (Szwecja, Norwegia, Finlandia, Islandia, Dania) TFR **1,69-1,93**
- **kraje Beneluksu** (Belgia, Holandia) i Francja TFR **1,71-2,01**
- **kraje anglosaskie** (Wielka Brytania, Irlandia) TFR **1,81-1,94**
- **kraje nadbałtyckie** (Litwa, Łotwa) TFR **1,63-1,65**
- **Polska** : TFR **1,29**

# Obniżenie rangi małżeństwa

- W 1980 r. zarejestrowano 307 tyś. małżeństw
- W 2015 r. zarejestrowano 189 tyś. małżeństw

# Wzrost liczby :

- **rozwodów**

- W 1980 r. 39 tyś. rozwodów

- W 2015 r. 67 tyś. Rozwodów

- **liczby dzieci pozamałżeńskich**

- 1980 r. 4,8 %

- 2015 r. 24,6 %

# Konsekwencje

- **Spadek liczby ludności:** do 2050 r. o **4,5 mln** Polaków mniej
- **Starzenie się społeczeństwa:** W 2013 r. W Polsce na 1000 „wnuków” do 14 r.ż. przypadało 983 „dziadków” powyżej 65l., w 2035 r. będzie to 1966 starszych osób, zaś w 2050 r. – **2693 osób**
- **Nieobecność ojców**

# Działania wspierające dietność

- świadczenia **pieniężne**,
- **ulgi podatkowe** dla rodziców,
- **urlopy** z tytułu opieki nad dzieckiem,
- ułatwienie dostępu do **instytucji opieki nad dziećmi**.

# Doświadczenia europejskie

## W krajach o wysokiej dzietności:

- niskie **bezrobocie**
- **dobra sytuacja ekonomiczna** kraju, w tym sytuacja na rynku pracy
- niezależne od dochodu **zasiłki na dziecko**
- **zatrudnienie w niepełnym wymiarze** wśród kobiet
- duży odsetek małych **dzieci w żłobkach**
- długie **urlopy dla rodziców**

# Barierzy diety w Polsce

- przyczyny związane ze **złą sytuacją materialną** i poczuciem niestabilności,
- **przyczyny obiektywne** (m.in. niemożność zajścia w ciążę, ryzyko chorób genetycznych, niechętna dzieciom postawa partnera),
- przyczyny związane z **niedostatecznym wsparciem państwa** dla rodziców,
- przyczyny związane ze **zmianami światopoglądowymi**, indywidualizmem i dążeniem do samorealizacji.

# Działania rządu wspierające dietność

- **Wsparcie finansowe rodzin z dziećmi**
  - *Program Rodzina 500 plus*
  - *Program Mieszkanie plus*
  - świadczenie rodzicielskie
  - zasiłki rodzinne
- **Rozwój usług opieki nad małymi dziećmi**
  - *Program „MALUCH”*

# Działania rządu wspierające dietność cd.

- **Urlopy z tytułu opieki nad dziećmi**
- **Polityka rynku pracy**
  - instrumenty rynku pracy: refundacja kosztów opieki nad dzieckiem, grant na telepracę czy świadczenie aktywizacyjne
  - działania na rzecz stabilizacji zatrudnienia: oskładkowanie umów zleceń, wprowadzenie wynagrodzenia na poziomie 12 zł za godzinę, likwidacja syndromu pierwszej dniówki

# Skuteczna polityka rodzinna powinna:

- **uwzględniać specyfikę społeczeństwa**, w którym jest realizowana
- **oferować rozmaite rozwiązania** i formy wsparcia
- zapewniać trwałość rozwiązań
- nie faworyzować samotnych w stosunku do rodzin pełnych
- uwzględniać różne obszary działania w tym usługi edukacyjne (współpraca rodziny i szkoły), zdrowotne, media masowe i.t.d.

Dziękuję za uwagę.